

Dokument nr. 8:123

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentant Vidar Kleppe om avsetting av midler til å fullføre byggingen av Skjoldklasse MTB-er som planlagt, som et pilotprosjekt utenfor den ordinære budsjettamme

Til Stortinget

Bakgrunn

«Skjold» er en vannjetdrevet luftputekatamaran, og er utviklet som neste generasjons missiltorpedobåt. Fartøyet er marinens raskeste, og satte i år fartsrekord på Oslofjorden med 59,8 knop, ca. 110 km/t. Den er bygd med stealth-teknologi for å være minst mulig synlig på radar. Meningen var å produsere åtte fartøyer i Mandal for totalt 3,4 mrd. kroner. Men i Regjeringens langtidsproposisjon for Forsvaret er det ikke plass til nye MTB-er.

Den nye Skjoldklasse MTB er en hurtiggående luftputekatamaran. Dagens krav til fart og stabilitet, egenbeskyttelse og boforhold, gjør fartøyet større enn sine forgjengere.

Flere års forskning og kompliserte analyser ligger bak valget av denne type fartøyer. I prosjektet er det lagt vekt på bruk av teknologi, lav teknisk og økonomisk risiko og gode utviklingsmuligheter for næringslivet og det norske forsvar.

Siden 1990 har prosjektdivisjonen ved Sjøforsvarets forsyningskommando ledet prosjektet med å utvikle nye MTB-er. Hensikten med utviklingen av nye MTB-er er viktig på flere områder.

I krig er MTB-ens viktige rolle å forsvare Norge mot en fiende som angriper sjøveien. Gode manøvreregenskaper, høy fart og stor slagkraft gjør MTB-er uforutsigbare. Fartøyene utnytter trange kystfarvann og gjennomfører overraskende angrep hvor angriperne minst venter - eller ønsker det.

MTB-enes våpensystemer og sensorer er skredersydd for å overvåke og forsvare viktige deler av kysten.

Norskekysten er meget lang. Denne kysten skal forsvares mot invasjon og sikres for eget bruk. I krig vil forsterknings- og forsyningsrapporten til Norge, eller langs norskekysten, være selve livsnerven og må beskyttes.

Skjoldklasse MTB-er er lavsignaturfartøyer (stealth) og er vanskelig å oppdage med radar og varme-

følsomme sensorer. Skrogets flater og skrånende paneler er nøye konstruert for å gi lavest mulig radarrefleksjon.

I dagens Europa der grenser faller får MTB-våpenet en stadig viktigere rolle. En vesentlig del av grunnlaget for vår velstand, og Norges betydning og innflytelse i forhold til andre stater, er basert på utnyttelse av ressurser i våre havområder. utfordringer mot våre rettigheter til å forvalte disse ressurser vil bli en stadig større oppgave i fremtiden.

Åpne grenser fører til nye trusselbilder, som smugling av narkotika, menneskesmugling etc.

Her kommer MTB-våpenets sterke sider frem med lokalkunnskaper, mobilitet og flere fordeler som tidligere nevnt.

I 1989 hadde Norge 46 MTB-ere. I dag er det 14 igjen. Åtte av disse er blitt for gamle og må erstattes.

I april 1999 leverte Kværner Mandal, Forserie-fartøyet av Skjoldklassen til Sjøforsvaret. Fartøyet er testet i alle slags operasjoner og har bestått alle oppgaver med glans.

Mens det norske Forsvaret sier nei til å satse videre på den nye MTB-klassen «Skjold», er amerikanerne svært interessert. Nå vil US Navy ha prototypen KNM «Skjold» til USA for grundig testing gjennom et helt år. Under øvelsen Joint Winter i Nord-Norge tidligere i vinter, tilbragte tre representanter for US Navy et helt døgn om bord i det norskproduserte fartøyet, blant dem en høytstående offiser. De ble mektig imponert over det de opplevde, ifølge flaggkommandør Michael R. Howard fra spesialbåtkommandoen i US Navy. Amerikanerne er særlig interessert i den nye teknologien fartøyet inneholder, og dets evne til navigasjon og rask forflytning i trange farvann. Etter hva en har grunn til å tro, vil det komme en formell henvendelse til norske myndigheter om å få låne KNM «Skjold» fra den norske marinen i løpet av kort tid.

Amerikanerne ønsker å beholde fartøyet et helt

år, for å teste ut MTB-en i allslags vær, i flere ulike typer farvann og med tanke på ulike typer oppdrag. Bak US Navys interesse for den norske MTB-en, ligger en endret tenkning omkring sjøforsvar og bruken av maritime fartøyer, som nå delvis dreier vekk fra i alt vesentlig store, havgående fartøyer til større satsing på kystnære fartøyer.

Ved UMO Mandal, som har utviklet fartøyet, blir meldingen om amerikanernes interesse møtt med stor tilfredshet, selv om administrerende direktør Peter Klemsdal understreker at man foreløpig forholder seg nøktern til muligheten av å produsere fartøyer for verdens største marine.

At verdens mest moderne marine gir til kjenne at de med all sannsynlighet ønsker å investere i KNM «Skjold» er den beste markedsføring vi kan få, og bør også være et klart signal til norske myndigheter.

Byggingen (serieproduksjon) av Skjoldklassen har vært et kraftig diskutert tema i alle foraer de siste årene. Planen er å produsere seks til åtte fartøyer av denne serien for å erstatte aldrende flåte av MTB-er.

Regjeringen har utsatt byggingen av nye MTB-er, noe som fra Sjøforsvarets hold menes å være feil.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å avsette midler til å fullføre byggingen av Skjoldklasse MTB-ere som planlagt, som et pilotprosjekt utenfor den ordinære budsjetttramme.

16. mai 2001